

Új utakon a méhek (*Apis mellifera*) gyógyításában. Gyógyítás kizárólag természetes alapú készítményekkel

Orbán Gy.

CHEMOR Kutató, Fejlesztő és Kereskedő Kft., 7100 Szekszárd, Széchenyi u. 18.-20.

BEVEZETÉS

A méhészet és az ember kapcsolata ősi, bizonyítékként e tevékenység fontosságának (*Névtelen*, 1792, *Névtelen* 1795). Az intenzív méhészkedés tömegessé válása pedig a méhészeti termékek iránti egyre fokozódó igényt mutat, bizonyítják ezt az erről szóló statisztikai adatok is (*Ambróczy*, 1914). Azonban aggasztó jelenségek figyelmeztetnek bennünket, hogy nincs minden rendben a méhek körül, a méheket sújtó betegségek száma az elmúlt ötven évben megötszöröződött és úgy tűnik, ezzel még nincs vége a folyamatnak (*Balogh*, 1941; *Koltai*, 1983; *Békési*, 2012). Rendelkezésre állnak ugyan a modernnek nevezett molekuláris gyógyszerek, méhek gyógyításában azonban áttörést nem sikerült elérni.

Társaságunk célul tűzte ki, hogy a hagyományos (ún. konzervatív) gyógyászati termékeket természetes alapúakra váltsa le, melynek lényege, hogy a méhek számára a hatóanyagok, a vivőanyagok is, ismerősek legyenek, azaz ezekkel az anyagokkal az állatok a méhlegelőkön találkozzanak már.

ANYAG ÉS MÓDSZER

Először tanulmányoztuk a napjainkban előforduló legfontosabb méhbetegségeket, és azok jelenleg alkalmazott terápiáit. Ezek kórokozók szerint lehetnek: baktériumok, gombák, paraziták (külső, belső) és vírusok által okozott betegségek. A jelenlegi terápiák hatóanyagai kivétel nélkül a humán gyógyászatban vagy a növényvédelemben voltak használatosak, illetve néhány esetben az adott betegségre nincs gyógymód (*Koltai*, 1983; *Békési*, 2012). A jelenleg alkalmazott terápiák hátrányai:

- szennyezik a méhészeti termékeket,
- veszélyeztetik a fogyasztók egészségét,
- nem kívánatos hatásokat okoznak a méhcsaládok életében.

Célkitűzésünk volt, olyan készítmények fejlesztése, melyek a méhlegelőkön található növények hatóanyagait tartalmazzák.

EREDMÉNYEK

Fejlesztéseinket az alábbi fázisok sorrendjében végeztük. Piaci elemzéssel eldöntöttük, hogy mely termékekre van igény a fogyasztók részéről. Az irodalmazás és saját tapasztalataink alapján teoretikus összetételeket készítettünk a leendő termékekre, majd folytattuk az adott kórokozó kitenyésztésével, amit párhuzamos *in vitro* kísérletek követtek. A laboratóriumi adatok elemzése segítette a leghatásosabb összetétel kiválasztásában, ezután szervezhettük csak meg a párhuzamos *in vivo* kísérleteket. A

fenti kísérletek eredményes befejezése után volt értelme elindítani a stabilitási, az ártalmatlansági a környezetvédelmi és stb. vizsgálatokat. Az elemzések befejezése után állítottuk össze az engedélyeztetéshez szükséges dokumentációt. A gyártási, forgalmazási engedély birtokában kezdtük meg a termék gyártását, belső ellenőrzését és a forgalmazást. A piacon forgalmazott termékeink:

- MÉHPATIKA, forgalmazva 2000 óta.
- NONOSZ, forgalmazva 2004 óta.
- NAF, forgalmazva 2011 óta.

Összegezve elmondhatjuk, hogy termékeink magyarországi forgalma egyre növekszik. Exportszállítmányaink célállomásai: a Koreai Köztársaság, Franciaország és Bulgária. Ez év februárja óta együttműködünk a Cseh Méhészeti Kutatóintézetrel, valamint további külföldi érdeklődők is arra ösztönöznek bennünket, hogy tovább folytassuk kutatásainkat.

Folyamatban lévő fejlesztéseink között egy méhtápszer, amely enyhíti a cukorbetegségből származó hiánytáplálkozás problémáit, valamint egy varroa destructor elleni készítmény szerepel.

IRODALOM

Névtelen (1792). A mezei gazdaságnak folytatásáról Budán.

Névtelen (1795). A Magyarországi Méh-tartás rövid tudománya Vátzon.

Ambróczy B. (1914). A Méh, SITAM BT.

Balogh L. (1941). A méhészkedés. A szerző kiadása, Szentendre.

Koltai L. (1983). A méhbetegségek megelőzése és gyógyítása, Mezőgazdasági Könyvkiadó, Budapest.

Békési L. (2012). Méhbetegségek, Tóth György cop.

Levelezési cím:

Orbán Gyula

2045 Törökbálint, Udvarhely u.15.

Tel: 06-23-331-398

e-mail: info@chemor.hu